

Motion till riksdagen 2005/06:N279

av **Inger Lundberg m.fl. (s)**

Regional tillväxt i Bergslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om regionalpolitiskt stöd till Bergslagen.

Motivering

Bergslagen, som omfattar ett trettiotal kommuner i Sveriges mitt, har genomgått en dramatisk utveckling sedan mitten på sjuttioalet. Från att området under den stora industrietableringen kom att utvecklas till Sveriges industriella hjärta med en mängd framgångsrika företag har området genomgått en omfattande strukturomvandling. Flera för området viktiga industrier har lagts ner. Andra visar fortfarande stor lönsamhet och präglas av yrkesskicklig arbetskraft, men antalet anställda har minskat dramatiskt i takt med produktivitetsoökningarna. När företagens huvudkontor flyttat till storstadsområdena och i många fall också utomlands har området förlorat i utvecklingskraft. Bergslagens allvarliga utveckling tydliggörs såväl i minskande befolkningssiffror som i att många orter präglas av en åldrande befolkning.

Andelen invånare, som är beroende av arbetslöshetsersättning, sjukersättning eller sjukpenning för sin försörjning är i flera kommuner högre än i riket i övrigt. Befolkningsutvecklingen talar sitt tydliga språk. I de sju Bergslagskommunerna i Örebro län har befolkningen minskat med 16 % sedan 1974. Den allra mest dramatiska utvecklingen i hela Bergslagen märks i Hällefors, som förlorat nästan en tredjedel av sin befolkning. Samtidigt har befolkningen i riket som helhet ökat med en tiondel.

Befolkningsminskningen ställer kommunerna inför svåra prövningar med minskande privat service och samhällsservice som följd. Det är därför nödvändigt att staten och EU stöder utvecklingen i Bergslagen och underlättar målmedvetna satsningar, som kan leda till att stärka förutsättningarna för befintligt näringsliv och öppna för nya branscher att utvecklas i Bergslagen. Intressanta exempel på det senare är säkerhetsbältet mellan Karlskoga och Kristinehamn och Måltidsriket i Hällefors kommun.

Fel! Okänt namn på

Strukturfondernas roll för den regionala utvecklingen

EU:s strukturfondsmedel (Mål 2) är en värdefull injektion i utvecklingen i Bergslagen. Genom EU:s strukturfondsmedel (Mål 2) har under åren 2000–2004 229 miljoner kronor tillförts Örebro län för utvecklingsinriktade satsningar i syfte att stärka Bergslagen. De har växlats upp med stöd av statliga, regionala och kommunala medel och haft stor betydelse för regionens utveckling. Vi, som mött vardagen bland kommunpolitiker och företagare som strävar för Bergslagens utveckling, har sett den betydelse EU-medlen haft för regionens utveckling. Med stöd av EU-medel har resurssvaga Bergslagskommuner kunnat stärka infrastrukturen genom bredbandsutbyggnad för sina företag, lärcenter och den strategiska satsningen ”Tåg i Bergslagen”. Företagandet har också kunnat stödjas genom satsningar som Bergslagens Industri-designforum, riktade infrastruktursatsningar som stickspåren till Hällefors bryggerier och Bergskraft, som är en unik kraftsamling för att ge ny kraft åt gruvnäringen i Bergslagen. Nya marknadsmässiga förutsättningar i kombination med modern kunskap och teknik innebär helt nya möjligheter för bergsbruket.

Till de insatser som genomförts inom ramen för Mål 2 har betydande och värdefulla resurser tillförts genom Växtkraft Mål 3.

Strukturfonderna och övriga delar av sammanhållningspolitiken har således gett ett betydande mervärde för Bergslagen. Erfarenheterna visar att sammanhållningspolitikens system med gemensamma strategier och samarbete i partnerskap har gett goda resultat. Utöver nya arbetssätt, förbättrat samarbete och nya metoder har detta också lett till en klart ökad delaktighet i regionerna. Det har blivit möjligt att tänka i annorlunda banor, genomföra nya projekt och att tillämpa nya angreppssätt. Konkreta resultat av olika program och projekt har efterfrågats mer systematiskt, vilket i sin tur har lett till en ökad fokusering och bättre förutsättningar för lärande. Det krävs emellertid långsiktighet och resurser för att få genomslag för regional utveckling i regionen. Detta motiverar fortsatta regionalpolitiska satsningar med stöd av EU:s strukturfonder och nationella medel.

För närvarande pågår förhandlingar angående EU:s regionalpolitiska stöd efter 2007. Det slutliga utfallet av överläggningarna kommer inte att vara känt förrän vi närmar oss slutet av innevarande period för sammanhållningspolitiken inom EU. Det är därför nödvändigt att regeringen och svenska myndigheter har beredskap och vilja att tillförsäkra Bergslagen ett kraftfullt regionalpolitiskt stöd i paritet med det som omfattas av dagens strukturfonder.

Stockholm den 27 september 2005

Inger Lundberg (s)

Lennart Axelsson (s)

Ameer Sachet (s)

Matilda Ernkrans (s)